

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékire postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre 16 frt.

Félévre 8

Negyedévre 4

Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám hóra a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DÍJZATNAK.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegjdi minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetésekkel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppell Alajos Städt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Hasenstein et Voigler (Wallischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Hasenstein és Vogler hirdetés köv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyitléri czikkpek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

A válponton.

Oly meglepő gyorsasággal és oly ijesztő képet öltött magára a helyzet keleten, hogy szorongó bizonytalansággal áll meg előtte az ész s mint mikor kikerülhetetlennek látunk valamely fenyegető vést, kétségbeesett resignációval adjuk meg magunkat: ám történjék, a mink történnie kell.

Néhány nappal ezelőtt még rózsaszínű békefeltevételeket csináltunk magunknak és nagy készségesen elhittük, ha mondták, hogy csupán Románia és Szerbia függetlensége, meg Bulgária keresztényen kormányozása lesz a kiöntött vérnek a bére. És nézte körül néhány-szor a nap a földet, egész Európa helyzete szerfelett válságossá és elszomorítóan aggasztóvá lett. Carneval herceg az idén olyan borzasztó vulkán felett tánczol, mely meglehet nem sokára tűzzel-vérrel borítja el Európa nagy részét.

Részünkről legalább hasztalanul keressük a módot, hogy út nyitassék a föld alatt forrongó izzó elemeknek, hogy ne törjenek ki erőszakosan és ne borítsanak el országokat, pusztalást és halált hagyva magok után.

A pusztító tény, hogy Oroszország olyan posítiót foglalt el keleten, melynek, ha csak felét tartja kezei között, végig sértette egész Európának, de mindenek felett nekünk és Angliának életérdekeit; egy oly állandó hadizenet, egy annyira megmáshíthatatlan oka a háborúnak, mely előre kigynyolni látszik mindennemű jámbor feltevést, hogy ágyuszó nélkül szép szavak utján, papírra tett betűkkel, vagy valamely jól befutott salon bárszony székeiről meg lehetne oldani ezen erősen megkötött bogot.

Törökország a muszka karjaiba vetette magát s itt most nem arról van szó, hogy a kozákok Bulgáriában vannak, hanem arról, hogy nincs több Törökország. A muszka Konstantinápolyban, a muszka a Márványtengeren, a muszka a Dunán, a muszka Romániában, Bulgáriában, Szerbiában, Montenegróban, Ázsiában, a muszka mindenütt. És e panszláv áradattal, mely már előntötte Európa egész keletét, Ázsia óriási részét, csak egy képeleti fogalom, egy a levegőben élő idea él, t. i. a pusztító félsz, hogy két meglehetősen hata-

lom nem akarja őt megtérni ezeken a területen. Mintha bizony ez a félsz, bármily borzasztó képet is fessünk neki, elégséges volna arra, hogy az erős várakból, az elfoglalt egész birodalmakból kitakarítsa a muszkát. Így még a sáskákat sem lehetne, ezek pedig rútabb és falánkabb bogarak a sáskánál. Mintha bizony Oroszország holnap lemondna Krimről, mert van két hatalom, melynek nem tetszik, hogy birtokában van! Mi meg vagyunk róla győződve, hogy a mint ez nem, úgy az sem történik meg, hogy a mi fenyegetéseinkre Oroszország ne zsákmányolja ki hódításait az eddig elért eredményekhez arányban. A mit pedig elért eddig, megdöbentő sok, több, mint a mennyit a háboru kezdetén álmodánk.

Meglehet ebben sok csalódás, keserű nagy csalódás van elmondva. De hát ki volt oka, hogy ennyire jutottunk? Nagy kérdés, de mi nem hisszük, hogy megoldása a mi balgaságunk mérlegébe esik. Anglia volt az, mely népének eddigi hangulatát tekintve, és ez aligha nem volt a kormány meggyőződése is, ily gyászos sorsra engedte jutni az európai érdekeket. Ott nem akartak pénzt prédálni, mert a pénz náluk minden. Ők voltak azok, kik meetingeztek, dictióztak, sopánkodtak a keleti keresztények állapota felett, mignem arra ébredtek, hogy a humanistikus érzelmekkel kibéltet medve az angol oroszok is a farába harapott.

Most már tessék a keleti keresztények szomorúsorsáról beszélni; szomorubb lett már a nyugatiaké; tessék a pasák önkényes felett rimánkodni, mikor ukázokkal kezdik rikézni a világot.

Vagy tessék ismét konferenciát tartani, hogy kissé későbbben kezdődjék meg a háboru, mikor a muszka kedvére és jó egészségére leesik a hó, mint a konstantinápolyi konferenciával történt.

De talán megértük az időt, mikor végzetek ezeknek a vénasszonyi fogásoknak és megkezdli a civilisatio és szabadság nevében Anglia és a monarchia a férfias tevékenységet ott, a hol a muszkák kezdtek, mikor célba vették, hogy csúfá tegyenek bennünket és csúfá tegyék egész Európát.

J.

A „KELET” TARCZÁJA.

Kriza János emlékezete.

Irta s a Kisfaludy-társaság február 10-iki ünnepélyes közlésében felolvasta

Gyulai Pál.

(Vége.)

Ily sokat igérő kezdte Kriza költői pályáját, de már 1843-ban elhalt. Az élet gondolatai elvonák a költészetől. A szerény jövedelmű egyház papjának tanáknak is kelle és segédkednie a kolozsvári lapok szerkesztői mellett, hogy fentarthassa népesedő családját. Ő maga írja élete alkonyán egyik barátjához: „Annnyira el volt foglaltva egész életpályám, papi, tanári s újságírói foglalkozással, hogy egészen odahagytam volt a költészet tündérországát s most csak mint régi édes álom képeire emlékezem azon bűbájos világban töltött óráimra.” De azért mindvégig költő maradt, mert nemcsak az a költő, a ki költeményeket ír, hanem minden ember, a ki nemesen fogja fel s éli át az életet. A költészet az emberiség közkincese s a költő csak teremtet tehetségben különbözik másfól, de nem egyszerűen érzésben és gondolatban. A költő csak azt fejezi ki művében, a mit az emberek éreznek, gondolnak és cselekednek s nem tudom melyik több értékű: egy sikerült költői mese vagy egy nemesen átélt élet? A költészet örök forrásai a vallás, hazaszeretet, szerelem és családi élet; e források sohasem száradtak ki Kriza szívében. Szerette hazáját, átélt örömet, bűjt, és korlátozott hatáskörében híven ápolta érdekeit. Szerette nejét, gyermekeit, boldog családéletét élt s a sors csapásai alatt a vallásban keresett vigaszt. Mint egyházának papja, később püspöke, mindig szíven viselte az egyházi és iskolai ügyeket. Összekötötte hozzá felekezett az angol és amerikai hitkönyvekkel s kivívta szellemi és anyagi támogatását. Megállapította a „Keresztény Magvető” című

első unitárius egyházi és tudományos folyóiratot. És szűk anyagi körülményei között jótékonytárgyat is gyakorolt; házához vette koronként a szegény papok és tanítók leányait nevelés végett s elhelyezte vagy férjhez adta őket. A keresztény szellem és nemes családláság költészeté övezte egyszerű lakát: ime a hallgató költő költeményei.

Igy olvadtak az életbe Kriza költői álmái s midőn 1863-ban kiadta népköltési gyűjteményét, szintén csak ifjkori vágyát valósította. Ő előbb hirdette népköltészetünk maradványai összegyűjtésének fontosságát, mint a Kisfaludy-társaság s már késő gyűjteménye volt, midőn Erdélyi János társaságunk megbízásából gyűjteni kezdett. Még 1843 elején előfizetési felhívást bocsátott ki a Vadrózsákra, de hiába. A részvétlenség miatt a vállalat abba maradt s a buzgó gyűjtő más ügyek másfélre vonták. Azonban a midőn 1859-ben az eddigi muzeum-egylet első ülésében néhány napfényre került ó-szekely ballada olvastatott fel s az értekező a még ki nem aknázott kincsbányára mutatott. Kriza lelke új lángra gyúlt. Megemlékezett régi gyűjteményéről s egyszerűsége gyűjtéséhez fogott. Gróf Mikó Imre följajánlotta a kiadás költségeinek fedezését. Kriza régi gyűjteményét új adalékokkal gazdagította, gyűjtésre ösztönözte székegyföldi barátait és papjait, utasított dolgozott ki számukra, a tanulókkal szintén gyűjtetett, sőt nyaranta maga is berándult székegyföldre a székegyföldi tájszólás finomabb árnyalatai tanulmányozása végett. Így jelent meg egy pár év múlva a Vadrózsák első kötet.

E gyűjtemény mind tartalom, mind szerkesztés tekintetében haladást tanusított. Erdélyi inkább csak dalokat, balladákat és népmeséket gyűjtött; Kriza a néphagyományok némely mellőzött fajait is feltele, mint a táncszókat, gyermekdalokat, találós meséket, szólásmódokat s más népszerűtársakat; Erdélyi a népmeséket csak tartalomra költöztette hiven s nem egyszerűsége alakra nézve is; Kriza híven igyekezett visszaadni a népi elbeszélő mód sajátosságait is; Erdélyi mellőzte a tájszólást, Kriza visszatűrtte azt a legfinomabb részletekig, sőt a székegyföldi tájszólásról egy egész értekezést és tájszótárt csatolt gyűjteményéhez. Egyaránt ki

akarta előgítani a költészet és nyelvészet barátait; nyelvészeink csakugyan nagy méltánnyal fogadták s örömmel használták fel biztos adatait s alapos fejtegetéseit. De bármely becses a gyűjtemény nyelvészeti tekintetben, költői becsé még nagyobb. Az ó-szekely balladák, a melyeket Kriza részint gyűjteményében, részint a különböző folyóiratokban közlő tett, őt egész magyar Percyvé emelik. Valóban az angol püspök balladagyűjteménye nem becsesebb az angoloknak, mint nekünk a magyar unitárius püspök. Oly oldalról mutatta be népköltészetünket erősnek, a melyet leggyöngyösbnek hittünk.

Hogy szép népdalaink vannak, azt régebben is tudtuk s Erdélyi gyűjteménye megjelenése után még inkább meggyőződünk róla, de népballadai szegénységünket nem tagadhatuk. Ismertünk ugyan Kriza előtt is néhány szép népballadát, de azok inkább csak az alföldi szegény legények tragikumát tárgyalták; az ó-szekely balladák részint a mesék világába, részint a lovagkorba ragadtak bennünket megőrzött történelmi emlékeinket is. A töröklét vívott három százados küzdelmünk semmi nyomot nem látszott hagyni népköltészetünkben s ime egy pár ó-szekely balladában e küzdelem olynemű költői mozzanatait veszszük, a melyek a spanyol románczokat, a mór küzdelmeket juttatják eszünkbe. Addig ismert balladánkban hiányzott a fájdalom, a lelkiismeret-furdalás, a kétségbeesés démonizmusa, a subjectiv csodás, a balladaköltészet ez eleme, a mely oly rejtélyes költői szint kölcsönöz e műfajnak; az ó-szekely balladák tragikái katasztrófája nem egyszer jelen meg ily alakban, sőt a vallásos mysticismus is megrendült olykor bennök. E mellett a legtöbbszor nem olyan lyráit levegő veszi körül őket, mint gyakran alföldi balladáinkat, a melyekben a körvonalak izgatottan elmosódnak; a cselekvény gyors menete, élénk izgatottsága, a szenvedély erőszaka hangzik ki belőlük s a fenség bája ömlik el rajtuk, a midőn pedig hosszabbra nyulnak, epikai alakot kezdenek ölteni, mintha egy elveszett nagyobb epikai mű epizódjai volnának.

S a költői becsen kívül irodalomtörténeti becsök is van. Még inkább megerősítik azt a nézetet, hogy költészetünk eredetileg csak a rhy-

A monarchia behajózás iránti kérelmére a porta még nem felelt. Az európai flotta-demonstráció meghiusultnak tekinthető. Németország eleinte tartózkodó volt. Ausztria-Magyarország és Franciaország lemondanak arról, hogy beboccsátási fermánt körijenek.

A Wiener Abendpost egyik pétervári levele szerint Goresakoff már régen ajánlotta Angliának, hogy közösen szállják meg Konstantinápolyt, de Anglia elutasítólag felelt. Sándor hesseni herceg a leghatározottabban visszautasította a holgár fedelmi méltóságot. Erősen állítják, hogy a porta már megadta az engedélyt a hadihajóknak a Dardanellákba való bevonulásra. — Ausztria-Magyarország e kérdésben másodrendű állást foglal el.

Albrecht főherceg megszakitotta Arcoban való időzését, és valószínűleg még ma Bécsbe utazik. Hiteles forrásból és határozottan állítják, hogy Albrecht főherceget ő felsége hívatta, hogy fontosabb katonai kérdések megvitatásában vegyen részt.

Londoni jelentések szerint a francia hajóraj ellenparancsot kapott, hogy ne menjen be a Dardanellákba; az angol hajóhadnak ellenben nemcsak egyik osztálya, hanem a középtengeri egész flotta Konstantinápoly alá fog vitorlázni.

Az angol közvélemény most már egyetértőleg a kormány köré sorakozik. Szombaton d. u. a Cremorne kertekben nagy tüntetés volt, melyen 8 — 9000 ember vett részt, köztük több parlamenti tag; a gyűlés, melynek nem volt pártjellege, nagy lelkesedéssel, majdnem egyhangulag bizalmat fejezett ki a kormánynak; a chelseai republikanus club titkára ellenindítványt akar tenni, de az elnök minden fáradozása rábíni a gyűlést, hogy meghallgassa ez indítványt, sikeretlen maradt. Az elnök maga adta aztán elő, de a gyűlés óriási többséggel elvetette. Lord Beaconsfieldet azonnal értesítették a gyűlés eredményéről.

Blackburnban két meeting volt, mintegy 15,000 ember részvétel mellett; az elfogadott határozatok kárhóztatják a liberális párt hazafiatalan eljárását, és bizalmat fejeznek ki a kormányiránt. Az oxfordi gabnatózadén tartott nagy meeting is erősen a kormány mellett nyilatkozik.

A Times kifejti, hogy az orosz kormánynak nincs joga a hatalmak hajót kizárni a Bosporusból, mikor a török birodalom és Konstantinápoly

mus báját ismerte s minden olyas, mint rim és mérték csak esetlegesek voltak. A rim és versszak nélküli nyolcz és tizenkét szótagú sorok, a melyekkel oly gyakran találkozunk az ó-szekely balladákban, legérgebb epikai költeményeink versalakjai lehetnek. Ilyenekben énekelhették hegedőseink elveszett eposzainkat, a melyekről történetíróink emlékeznek, s hogy azok sokkal költősebbek lehetnek, mint a hogy egy-egy epizódot belőlük rimes krónikáinkban fentartottak, mutatja a Szilágyi és Hajmási című ó-szekely ballada, a mely mind aesthetikai, mind nyelvi tekintetben felülmúlja a Szendrői Névtelen közlését, pedig ez a jelesebbek egyike. Az ó-szekely balladák föltételezése irodalmunkban egész mozgalmat idézett elő, nemcsak a székegyföldi gyűjtőket sarkalta nagyobb tevékenységre, hanem a magyarországiakat is. [S ime az elhagyottabb vidékeken itt is fedeztek fel néhány, az ó-szekely balladákhoz hasonló költeményt. Egy pár év múlva a Kisfaludy-társaság újabb gyűjteményében egy egész csoport ó-szekely és ó-magyar balladát vehetett olvasó közönségünk.]

Valóban Krizasemmel sem folytathatta és fejezhette volna be méltóbban költői pályáját, mint népköltési gyűjteménye kiadásával. Mint költő és gyűjtő ugyanazon szellemnek áldozott, a magyar újabb költészet szellemének. De vajjon e szellem, ez irány megérdemli-e azt a lelkesülést, a melyet reá pazarlunk? Vajjon az a törekvés, a mely a népköltészet alapján nemzetibb és eredetibb, természetesebb és elevenebb óhajította városi költészetünket, nem volt-e inkább káros, mint hasznos? Negyven év óta foly a küzdelem költők és kritikusok között, most talán nyugodtabban ítélhetünk s az árnyoldalak mellett inkább láthatjuk a fényoldalakait is. Sokszor felhozott, hogy e törekvés elszakít bennünket az európai irányoktól s mintegy nemzetiségünkbe fuszt. De vajjon nem európai irány-e ez is? Vajjon Bruns a múlt század végén nem a skót népköltészet karjain lépett-e föl és Scott, Walter, Moore, sőt bizonyos tekintetben Byron is nem az ő vállain emelkednek-e? Vajjon Herder nem hirdette-e: hogy csak a népköltészet az eredeti költészet, figyeljete az összes európai nem-

egy nagy győztes sereg kényétől függnek. Mikor a párisi egyezmény megkötöttet, Törökország jelentékeny katonai állam volt. Oroszország előzetett török földről és a nagyhatalmak meg akarták a portát oltalmazni. Most, hogy a porta Oroszország hatalmában van, a tengeri hatalmak hajóival meg kell védeni a Bosporust. A párisi egyezmény értelmében, melyet a hatalmak saját érdekeik kedvéért kötöttek, a tengeri hatalmak védeni fogják a Bosporust, a míg az orosz csapatok a konstantinápolyi vonalon belül vannak.

A mi a pápa választást illeti, most már hivatalos forrásból jelentik, hogy a conclave jövő hétfőn veszi kezdetét. Rómából azt tudatja a „P. Li.” levelezője, hogy a congregazio elhatározta, miszerint érintetlenül hagyja a veto kérdését, ellenben discussió alá veendi azon instructiókat, melyeket a külföldi bibornokok illető kormányuktól maguknak hoznak. Ilyen megbízottak monarchiánk részéről: Simor, Franciaország részéről Guibert, Spanyolország részéről Benavides, Portugál részéről a lissaboni patriarcha. Hírlík, hogy Pecci, Bilio, Panebianco és Paroche bibornokok ellen Francia- és Spanyolország a veto joggal élnek.

Iparunkról.

Még az irigység is megadhatja, hogy néhány év óta tisztességes léptekkel haladunk azon czél felé, melynél boldog állampolgároknak mondhatjuk magunkat.

„Boldog államnak művel, gazdag polgárai vannak.”

Műveltséget jó iskola — gazdagságot jó üzlet ad.

Magas kormányunk néhány év óta nem csekély áldozatokat hozott a jó iskolákért, s bármint is mondjanak némelyek: leszámítva a tanítók nevelését, [silány nyugdíjazását, (mit még finansz uraktól is hallottunk kigynyoltni, összehasonlítván az óvókkal), iskoláink állapota dacára a 300 frtos tanítói fizetésekkel, még sem áll ott, a hol ezelőtt 12 — 15 ével is állott, midőn ugyanis megvédé „tisztelendő ur” Kánturamat minden körülmények között, ha az iskola felé nem ment is, csakhogy nála a koosis teendőit elvégezte legyen.]

Az újabb időben pedig átlátja kormányunk, hogy dacára a szentírás azon szavainak: „Az

zetek népdalaira, ezek a ti mesterititek! Goethe nem a német népköltészet alapján teremtettem meg a német dalt és balladát? A francia romantikusok nem hajoltak-e szintén a népköltészethez és Beranger nem az egyszerű chansont emelte-e ódává és elegiává? És nálunk Kőlcsey nem hirdette-e ezelőtt ötven évvel, hogy a „nemzeti poezis eredeti szikráját a köznépi dalokban kell nyomozni”? Bajza nem örülte ugyanezen időtáj, hogy költőink figyelme a népdalok felé fordul?

Elmult száz esztendeje, hogy költészetünk újra föléledt s újabb fejlődésnek indult. Átéltük a francia, klasszikus és német iskola küzdelmét s a nemzeti irány felé kezdetűnk hajolni. Ez iskolák sok új eszmét, műfajt ültettek át költészetünkbe, kifejtették prosódiainkat, meghonosították a klassikai és nyugat-európai versalakokat, hajlékonyabbá tették nyelvünket és kiművelték aesthetikai érzékünket.

De ha méltánlatunk kíséri e vívmányokat, bizonyára azoktól a költőktől még kevésbbé tagadhatjuk meg ezt, a kik nemzeti versidomunkat elméletben és gyakorlatban megalapították a művészi érmeltek. Ha bámúljuk Berzenyit, a ki a klassikai odát oly magas fokra emelte, még inkább kell bámulnunk Petőfit, a ki a magyar dalt megeremtő. Ha örültünk, midőn Kőlcsey a német költészetből áttöltötte hozzánk a balladát, üdvözlünk kell Aranyt, a ki a népköltészet alapján a magyar ballada megalkotója, Ha a nemzeti szellem fejlődését láttuk abban, hogy Vörösmarty a régi és megújított nyelvet összeolvastva, a nemzetet a művészivel összhangba hozta s eposzunkat visszavezette a nemzeti hagyományokhoz, vajjon nevezhetjük-e hanyatlásnak Arany költészetét, a ki alak és tartalomban még nemzetibb tette a magyar eposzt s a régi és népnyelvből újabb bájokat fejtett ki. Költészetünk feléledni fog s újabb törekvések szoríják majd háttérbe a régiakat, de a nemzeti szellem mely nyomait többé semmi ki nem törölheti belőle s ha költőinket kifárasztja a philosophiai szemlélődés, megvénheszti a világpolgárius szellem, üdülős és ifjulás vorrást mindig vissza fognak térni a népköltészet forrásához.

Kriza egyik előharcosa s hű fegyverhordója volt költészetünk nép-nemzeti irányának, egész diadalig. Nem vívott kuszorúrt, de engedék

u. m. keringők fraanzia-négyesek, polkák stb.

КАРНАТОК:

S
O
N
I
H
H
H
S

zeneműkereskedésében
KOLOSVÁRT.

OPPORTUNITY

A denevér.	Teljes zongora kivetat	2 ft 70 kr.
A denevér.	Egyveleg. I. füzet	1 " 50 "
A denevér.	Egyveleg. II. füzet	1 " 50 "
A denevér.	Gárdás	" 80 "
A denevér.	Keringő	" 90 "
A denevér.	Franziandéyes	" 80 "
A denevér.	Polka	" 80 "
Strauss Jánostól.		
A kis doctor.	Egyveleg Cramertől	1 ft 95 kr.
A kis doctor.	Egyveleg Burgmüllertől	1 " 30 "
A kis doctor.	Nyitány	" 95 "
A kis doctor.	Franziandéyes Strauss-tól	" 65 "
A kis doctor.	Polka-mazur Dérausartól	" 65 "
A kis doctor.	Polka Roquestől	" 65 "
Lecocq Károlytól.		
A kis menyecske.	(Graziella.) Egy- veleg Burgmüllertől, I. füzet	1 ft 30 kr.
A kis menyecske.	(Graziella.) Egy- veleg Burgmüllertől, II. füzet	1 " 30 "
A kis menyecske.	(Graziella.) Egy- veleg Cramertől	1 " 69 "
A kis menyecske.	(Graziella.) Ke- ringő Burgmüllertől	" 85 "
A kis menyecske.	(Graziella.) Fran- ciandéyes Arbantól	" 65 "
A kis menyecske.	(Graziella.) Fran- ciandéyes Straussól	" 65 "
A kis menyecske.	(Graziella.) Polka brillante Arbantól	" 65 "
A kis menyecske.	(Graziella.) Polka Dufistól	" 65 "
A kismenyecske.	(Graziella.) Polka mazurka Roquestől	" 85 "
A kismenyecske.	(Graziella.) Indu- ló Burgmüllertől	" 50 "
A kismenyecske.	(Graziella.) Nyi- tány	1 " 15 "
Vogel A.tól.		
A király keresztleánya.	Egyveleg Cramertől	1 ft 30 kr.

ZENEMŰKERESEKEDÉSÉBEN KOLOZSVÁRT

STEFANOS

minden bárhol megjelent és bárki által hirdetett **zenemű eredeti bolta** áron kapható, vagy ha esetleg
rakáron nem volna, minden árfelemelés nélkül **50** forintot megsemmisítő.

A kül- és belvilág első zeneműkiadválj elénk öszekötöttesen állván, a legjelesebb zeneszerzők műveit a legintézősebb kiadásokban, úgy zongorára, mint mindenféle vonó- és fúvó hangszerekre, mindig raktaón tartatnak.

Különösen **a magyar és román, egy a külföldi salon-zene** eddig megjelent termékei a legnagyobb és legzordosabb választékban vannak raktaón, úgy, hogy e részben zeneműtraktátom teljes és minden igénynek megfelel.

Bátor vagyok ez alkalommal figyelemztetni a vidéki t. ez. zenebarátokat és zenetűs köztársaságot, hogy bármikor szívesen küldök jeles és új zeneműveket megtekintés, vagy kiválasztás végett bérmentesen, s felkérlek, hogy ebből kivásárlásukat és hogy milyennel zenedarabokat óhajtanak, velem akár levélben akár egy levelező lapon tudatni szíveskedjenek.

Az „**Edition Fevers**” azimú rendkívül olcsó és jeles zenemű-kiadások mindig késlelben vannak. Zeneműjegyretek kívánatra ingyen és bérmentve küldenek. Gazdagon felszerelt hangjegy-raktáratok, kiváltképen pedig a különféle hangszerre való iskolákat, gyakorlatokat és egyetálatában az **instructív zenét** szabadon a t. zenetanár urak szives figyelmébe ajánlom.

Bérleti hirdetés.

Mező-Rúts községében (Maros-Tordamegye), egy óra távolságra
Maros-Vásárhelytől,
egy 550 holdból álló, lak- és gazdasági épületekkel,
ugymint: fundus instructussal is felszerelt tagosított birtok
bérbe, vagy örök áron is eladó.
Értekezhetni MAURER MIHÁLYIval Brassóban.

Indiai szivarkák.

Párisi gyógyszerész Grimault és társának Canabis indica-ból (indiai kender) készült szivarkáit, melyeket párisi orvosok nehéz lélegzés, hurut, rekedtség, mellszorongás, hangtalanság és arcizdagfájdalom ellen csaknem csallhatlanoknak nyilvánítottak, mostanig még semmiféle gyógyszer sem érte el.

(63) **A marosludasi** (2-3)
„kisegítő takarékpénztár szövetkezet“

folyó hó 27-kén d. e. 10 órakor

tartja meg

évi közgyűlését.

az Igazgatóság.

Tárgyai lesznek ez ülésnek :

- I. A zárszámadások megvizsgálása.
- II. Az igazgatóság két tagjának kisorsolása.
- III. A jogtanácsos megválasztása.

Maros-Ludas, 1878. február 13.

Eladó ház.

Egy ujonan épített pléhfede-
ház emeletes
ház balmagyar-
utczába 23. sz.
alatt 14 szobával, 3 konyhával, két
grádics feljáró, két külön pincze be-
járó, egy emeletes szin vaslépcső-
vel, alatta három faskamara, az ud-
varon egy jóvizű kút és minden jó-
állapotban van. Értekezhetni Knauer
József tulajdonossal.

STEIN JÁNOS

m. k. egyetemi könyvnyomdász Kolozsvárt,

ajánlja a kolozsvári ev. ref. főtanodának, általa már évtizedeken át kezelt

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDÁJT,

a melynek helyiségei a legutóbbi időben tetemesen megnövekedtek és a munka eszközei a kor igényeinek megfelelőleg, tökéletesítve és szaporítva vannak.

A használandó betűk a jelenleg divó legmodernebb minták szerint öntvők, **a könyomdát** kitünő metsző kezeli. A **nyomdai munkák** kiállításához szükségelt anyagok a legjobb és legolcsóbb forrásokból erednek.

PAPIR GYARI ARBAN SZAMITTATIK.

Munkát minden időben, még éjjel is elvállal és a leggyorsabban s a legjutányosabban eszközöl.

A gépek elegendősége, valamint a munkaerők teljes száma teszi lehetővé, hogy minden

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI MUNKÁT

határozott időre, tisztán, ízléssel s oly olcsó árban képes előállítani, hogy e nemből bármely hazai nyomdával versenyezhet.

Mindeneműt és nyelvtű **könyvek**, bármiféle **rovatos ívek**, **körlevelek**, **árjegyzékek**, **számlák**, **nász**, **gyász** és **vigalmi jelentések**, **névjegyek**, **meghívó-jegyek**, **táncrendek**, **gyógyaszterápiák**, **bor**, **rozsollis** és más **vignettek**, **újévi** és más **alkalmi üdvözlések**, **baromutlevelek**, **vásárcédulák**, **hirdetmények**, bármilyen nagyságú **falragaszok**, szolgál minden e szakba vágó munkák **ízletes kiállítását** elvállalja.

(7) (17—*)

Különösen a kir. törvényszékek, megyei- s városi hatóságok és a községi előjáróságok figyelmét bátor arra felhívni, hogy a hivatali szükségletekre megkívántató nyomtatványok gyors kiállítására s legelosóbb árszámítására különös súlyt fektet.

Eltölgés költségvetéssel is készséggel szolgál, a gyakrabban előforduló s törvényszerű mintázatok birtokában lévén.

Az új „polgári törvénykezési rendtartás”-ban és a Kolozsmegye gyalui egyesbirája által a községi elöljáróságok részére kiadott „utasítás”-ban előforduló magyar akár román szövegű nyomtatványokból — melyekből készletet tart — külön kis mennyiségben koncz számra is, jutányos árban szolgál. Az „utasítás”-ban előforduló mintáknál világosan kiteendő: magyar vagy román szövegű nyomtatvány szükséges-e?